

[Veistrup.]

tralitetskrænkelser fra en Stormagt, ved jeg virkelig ikke, hvad man vil anvende denne Militærordning til.

Nu er der det ejendommelige, at det synes, som om Opgaverne for vort Militærvæsen skifter den ene Gang efter den anden. Vi husker alle sammen, at da vi fik Ordningen af 1909, koncentrerede man det hele om København, da var det først og fremmest København, det drejede sig om. Senere, da vi fik Ordningen af 1922, var det vor Sydgrænse, vi skulde søge at værne, og efter de Udtalelser, der er fremkommet i den senere Tid, forekommer det mig, det er Østersøen, det nu drejer sig om. Nu fremhæver man den ene Gang efter den anden, at der kan opstaa Vanskeligheder for os i Østersøen, naar der udbryder en Konflikt mellem to Stormagter, en Østmagt og en Vestmagt. Med andre Ord, man flytter om paa disse Opgaver, som man nu synes, man har Brug for dem, og hvis man ikke er i Stand til at finde noget herhjemme, skulde det ikke forbavse mig, om man fandt den gule Fare i Østen. Man anvender, om jeg saa maa sige, en Slags politisk Vekseldrift i dette Forhold.

Jeg har aldrig forstaaet Talen, om den saakaldte Neutralitetsforpligtelse, og jeg vil saa indtrængende, som det er mig muligt, advare imod, at man gaar ind paa denne Tanke. For hvis vi overhovedet erkender, at vi har Forpligtelse til at afværge en Neutralitetskrænkelser, ligegyldigt fra hvem den kommer, er vi fuldstændigt ude i Tilfældighedernes Verden, saa aner vi overhovedet ikke, hvor vi glider hen i Krigen. Ingen kan dog tro, at vi kan gaa til at afværge Neutralitetskrænkelser og samtidig holde os udenfor Krigen. Det siger sig selv, at i samme Øjeblik vi gaar ind i et Neutralitetsforsvar, er vi i Krig, og det er fuldkommen tilfældigt, paa hvilken Side vi glider ind i Krigen. Derfor synes det mig, at en Anerkendelse af denne Teori indeholder en stor Fare for os, og jeg vil saa indtrængende, det er mig muligt, advare imod denne Tanke.

Jeg tror ogsaa, at hvis vi forpligter os til at afværge Neutralitetskrænkelser, gaar vi ind i noget, som vi ikke kan gennemføre under vanskelige Forhold. Vi paatager os Forpligtelser, som vi ikke er i Stand til at løse. Der er ingen, der har sagt dette klarere end de to gamle Politikere J. C. Christensen og Hørup. Vi ved alle sammen, at da der var Tale om Forpligtelse til at værgø Neutraliteten, sagde J. C. Christensen, at det, vi skulde, var at indrette vort Forsvar

saaledes, at vi kunde konstatere Neutraliteten og være saaledes stillet, at ikke et enkelt Skib eller en Haandfuld Folk kunde komme og falde over os. Og ingen har klarere end Hørup sagt, hvad der maatte forstaaes ved den Neutralitetsforpligtelse, vi skulde have, idet han udtalte følgende:

„Vort Militærvæsens Bestemmelse er at konstatere vor Neutralitet og i visse Tilfælde at hævde den; ved disse Tilfælde tænker jeg paa de Tilfælde, hvor den ikke for Alvor angribes.“

Det var Hørups Opfattelse af Neutralitetsforsvaret, og dette er en Opfattelse, som jeg synes, vi den Dag i Dag kan holde os til. Det er det Standpunkt, vi ifølge hele vor Stilling maa indtage. Ingen kan vel tro, at et Samfund paa tre Millioner Mennesker skulde være pligtig at forsvare Neutraliteten overfor et Stormagtsangreb.

Men har man Ret til denne Nedrustning, spørges der saa, og hvorledes ser Udlandet paa dette. Det ærede Medlem, som sidst talte, har allerede fremført enkelte Citater; jeg skal indskrænke mig til et ganske enkelt. Det forekommer mig nemlig, at den højtærede Udenrigsminister har Ret i, at man ikke skal tillægge den Mængde Citater, som kan hentes rundt omkring fra til Fordel for begge Parter Standpunkter, mere Betydning end højst nødvendigt. Disse Udtalelser er vidt forskellige og fremsat under vidt forskellige Forhold. Jeg maa maaske i denne Forbindelse, naar man taler om, at de smaa Nationer ikke skulde have Lov til at afruste, henvise til en Udtalelse, som er fremsat af den nuværende engelske Premierminister Mac Donald, netop om Danmarks Afrustning. Han sagde følgende:

„Danmark maa som en selvstændig Nation ordne sine egne Sager; men i Almindelighed vil jeg udtale, at jeg ikke kan indse, hvorfor Smaastaterne ikke skulde afruste. De kan jo dog alligevel ikke føre Krig uden at faa Hjælp fra andre. Jeg forstaaer ikke, hvorfor de ikke skulde handle efter, hvad der er økonomisk fornuftigt, og ikke kaste Penge bort til unyttige Ting, men anvende dem til noget fornuftigt.“

Dette forekommer mig at være en meget værdifuld Udtalelse; for den er Udtryk for en ganske nøgtern Forstandsopfattelse, som vi kunde have nødig at tilegne os ogsaa herhjemme i Stedet for at gaa ind for Følelser og Stemninger, som ikke har noget som helst med Forstand eller Fornuft at gøre. Derfor betragter jeg slige Udtalelser